

PRODUKTGUIDE

Fordonsförsäkring

Vi skapar trygghet

Ömsen
FÖRSÄKRINGAR

Fordonsförsäkring

Gäller från 01.06.2024

Innehållsförteckning

- Försäkring för ditt fordon
  - Försäkringsbrev
  - Trafikförsäkring
    - Ägarbyte och oförsäkrade fordon
    - Trafikförsäkringens omfattning
    - Trafikförsäkringens omfattning vid tävling eller träning
- Den frivilliga fordonsförsäkringen
  - Det försäkrade fordonets tilläggsutrustning
  - Bilöms för person-, paket- och campingbilar
  - Bilöms för museifordon, lastbilar och bussar
  - Bilöms för motorcyklar, mopeder och mopedbilar
  - Lätta elfordon, fyrhjulingar, motocrossar och andra terrängfordon
  - Släpvagnar, båttrailers, husvagnar och andra släpfordon
  - Traktorer, motorarbetsredskap, gräv- och skogsmaskiner
  - Vad ersätter de olika försäkringsskydden i den frivilliga Bilömsförsäkringen
  - Vilka skador ersätter inte den frivilliga Bilömsförsäkringen
  - Hur en skada ersätts från den frivilliga Bilömsförsäkringen
    - Gängse värde och försäkringsbelopp
- Bilömsen giltighet utomlands
- Försäkringspremier
  - Säsongspremie
  - Försäkringens bonus
    - Trafikförsäkringens bonus - kundbonus
    - Bonus på en ny trafikförsäkring
    - Bonus på befintliga försäkringar
- Avställning
- Rättigheter och skyldigheter
  - Meddela ändringar
  - Läsa och följa säkerhetsföreskrifter
- Annan viktig information
  - När försäkringen börjar gälla
  - Försäkringen kan ändras
  - Försäkringen upphör
  - Försäkringen ska betalas i tid
  - Ansökan om och betalning av ersättning
  - Omprövning
  - Hantering av personuppgifter
  - Kreditupplysningar
  - Försäljningsprovisioner och personliga rekommendationer
  - Digitala tjänster

Försäkring för ditt fordon

Denna produktguide innehåller information om Ålands Ömsesidiga Försäkringsbolags (Ömsen) lagstadgade trafikförsäkring samt frivillig fordonsförsäkring Bilöms. Fullständig information om försäkringarna finns i respektive försäkringsvillkor.

Försäkringsbrev

När du får ditt första försäkringsbrev är det viktigt att du kontrollerar att uppgifterna om dig som försäkringstagare, uppgifterna om det försäkrade fordonet och försäkringens omfattning är korrekta. Om du upptäcker några felaktigheter är det viktigt att du kontaktar oss så uppgifterna kan korrigeras.

Så länge din försäkring är i kraft sänder vi dig ett årligt meddelande innan en ny försäkringsperiod påbörjas. Kontrollera meddelandet och ta kontakt med oss så snart som möjligt om det är några uppgifter som behöver ändras, till exempel värdet på det försäkrade fordonet. Om försäkringens omfattning, premier eller övriga villkor ändras meddelas detta i samband med det årliga meddelandet.

Trafikförsäkring

Trafikförsäringen är en lagstadgad försäkring som måste tecknas för alla fordon som används i trafik. Detta kallas för försäkringsplikt. Även oregistrerade fordon, så som fyrhjulingar, snöskotrar, motocrossar och mopeder omfattas av försäkringsplikten, om de används i trafik. Enligt trafikförsäkringslagen används ett fordon i trafik även då det används på till exempel ett gårdsområde, i skogen eller på isen.

Enligt trafikförsäkringslagen skall motorfordon med en hastighet som överstiger 25 km/h, eller har en egenvikt som överstiger 25 kg ha en gällande trafikförsäkring då de används. Det finns undantag från hastighets- och viktgränserna som räknas upp i 8 § i trafikförsäkringslagen, några exempel på detta är:

- släpvagnar som inte behöver registreras,
- fordon som är avställda eller oregistrerade och som inte används i trafik, och
- ett motorarbetsredskap som i gårdsbruk använd för produktion eller bärning av skörd och som inte behöver registreras.

El assisterade cyklar och andra lätta elfordon

Behöver inte trafikförsäkring

- elektriska transportmedel med en egenvikt som inte överstiger 25 kg och en högsta hastighet som inte överstiger 25 km/h
- elektriskt assisterade cyklar som kräver trampning för att motorn skall assistera. Motorn får dock fungera utan trampning upp till 6 km/h. Maximal motorassisterad hastighet 25 km/h. Maximal motoreffekt 250 W.
- elektriska hjälpmedel såsom elektriska rullstolar som uteslutande är till för användning av funktionshindrade personer. Om rullstolen överlåtits av eller på egen hand anskaffats på rekommendation av välfärdsområdet eller motsvarande. Användningen skall vid behov kunna stärkas genom att uppvisa läkarutlåtande eller hjälpmedelsbeslut.

Behöver trafikförsäkring

- elektriska transportmedel med en egenvikt som överstiger 25 kg eller en högsta hastighet som överstiger 25 km/h
- elcyklar som inte kräver trampning för att motorn skall fungera, vikten eller hastigheten överstiger 25 km/h
- alla elskotrar som hyrs ut, oberoende vikt och hastighet.

Exempel på försäkringsplikt

Exempel 1

Axel har köpt en oregistrerad fyrhjuling som endast kommer användas hemma på gården. Axel måste teckna en trafikförsäkring på fyrhjulingen eftersom gårdsområde räknas som trafikområde enligt trafikförsäkringen.

Exempel 2

Linda får en elskoter i födelsedagspresent. El-skotern har en maxhastighet på 20 km/h och väger 27kg. Eftersom vikten överstiger 25 kg måste en trafikförsäkring tecknas för denna.

Exempel 3

Conny har på sitt sommarställe en gammal gårdstraktor som inte används, traktorn är registrerad. Conny anmäler till fordonsregistret att traktorn skall ställas av. Conny kan nu skriftligen säga upp trafikförsäkringen hos försäkringsbolaget. Om traktorn skall användas måste Conny teckna en ny trafikförsäkring och anmäla detta till fordonsregistret.

Ägarbyte och oförsäkrade fordon

Då ett fordon byter ägare eller innehavare ska den nya ägaren eller innehavaren teckna en ny trafikförsäkring inom sju dagar. Trafikförsäkringen är i de flesta fall nödvändig för att kunna anmäla ändringen till fordonsregistret.

Om trafikförsäkring inte tecknas inom sju dagar uppbär Trafikförsäkringscentralen en försäkringspremie samt en försummelseavgift av den nya ägaren eller innehavaren. Premien och försummelseavgiften är betydligt högre än den ordinarie försäkringspremien.

Trafikförsäkringens omfattning

Skador ersätts i enlighet med trafikförsäkringslagen. För personskador finns ingen övre gräns för ersättnings storlek. Egendomsskador ersätts med maximalt fem miljoner euro för varje trafikförsäkring som ansvarar för skadan.

Om skada orsakas av ett oförsäkrat fordon ersätter Trafikförsäkringscentralen den oskyldiga partens skador. Det oförsäkrade fordonets ägare, innehavare eller förare får ingen ersättning för de egna skadorna om denne visste att fordonet inte hade en giltig trafikförsäkring.

Nedan är några exempel på vilka skador som ersätts, orsaker till nedsatt ersättning samt skador som inte ersätts.

Ersätter	Nedsättning av ersättning	Ersätts inte
<ul style="list-style-type: none"> • sjukvårdskostnader • tillfälliga och bestående men • inkomstförlust eller förlust av underhåll • skäliga begravningskostnader • skäliga reparationskostnader av den oskyldiga partens fordon eller inlösning av fordonet om reparationskostnaderna överstiger fordonets värde • om den oskyldiga parten är beroende av sitt fordon ersätts 94% av hyrbilskostnaden under reparationstiden • egendomsskador som drabbat den oskyldiga parten 	<ul style="list-style-type: none"> • om den vållande parten har framfört fordonet under påverkan av alkohol eller annat rusningsmedel eller i samverkan mellan sådana ämnen, kan ersättningen till honom eller henne nedsättas eller avslås • vid personskador som den vållande parten har förorsakat sig själv som beror på grov oaktsamhet, kan ersättningen till honom eller henne nedsättas eller avslås 	<ul style="list-style-type: none"> • skador på vållande parts fordon • skador på vållande parts egendom • personskador som avsiktligt förorsakats en själv • skador som uppstår under tävling, eller träning inför tävling • skador som uppstår vid lastning, lossning, grävning eller annan arbetsprestation och drabbar egendom som varit föremål för arbetsprestationen eller något annat fordon som varit involverat i arbetsprestationen

Trafikförsäkringens omfattning vid tävling eller träning

Trafikförsäkring är obligatorisk för fordon som deltar i en ordnad tävling eller grenspecifik träning. Försäkring ersätter inte personskador som drabbar deltagande förare, däremot ersätts skador som drabbar utomstående personer, till exempel funktionärer eller åskådare. Skador som drabbar deltagande förare kan i stället ersättas från frivilliga personförsäkringar eller olycksfallsförsäkringar som ingår i tävlingslicensen.

En träning eller tävling anses vara ordnad om något av nedanstående kriterier uppfylls.

Tävling	Träning
<ul style="list-style-type: none"> • Ordnas i förväg, vanligtvis avgiftsbelagd och kräver en tävlingslicens • Tävlingen äger rum på ett organiserat sätt • Nationella eller internationella tävlingsregler gäller • Evenemanget har en arrangör, till exempel en registrerad förening • Evenemanget behöver inte vara offentligt för att räknas som en tävling • Inte följer trafikreglerna och därmed ökar risken för skador 	<ul style="list-style-type: none"> • Handledda eller övervakade träningar enligt ett träningsprogram som syftar till tävlingar. • Inte följer trafikregler och därmed ökar risken för skador

Fritidskörning eller körutbildning som ordnas för att öka trafiksäkerheten, till exempel körning på halkbana eller trafiksäkerhetsövning som ordnas på motorbana som vanligtvis används för tävlingsverksamhet, betraktas inte som träning inför tävling. Trafikförsäkring gäller under tävling då trafikregler gäller, till exempel under rallytävlingar då fordonen färdas på transportsträckor.

Den frivilliga fordonsförsäkring

Den frivilliga fordonsförsäkring, Bilöms ersätter skador på det försäkrade fordonet. Försäkring är möjlig att teckna i olika omfattningar. Vilken omfattning som är bäst lämpad för ett fordon beror bland annat på:

- fordonets ålder och värde

- fordonets användningsområde
- hur ofta fordonet används

Det försäkrade fordonets tillägsutrustning

Bilömsförsäkringen gäller förutom för det försäkrade fordonet även utrustning som tillhör fordonet, till exempel:

- utrustning som är fastsatt med bult, skruv, genom svetsning eller liknande och som kräver verktyg för att avlägsnas
- verktyg som tillhör fordonets standardutrustning
- dragkrok, takräcke, takbox och bilbarnstol som monterats i eller på det försäkrade fordonet.

Även avmonterad utrustning som tillhör fordonet ingår i försäkringen, så länge inte annan utrustning monterats i dess ställe. En uppsättning avmonterade vinter- eller sommarhjul ingår alltid i försäkringen. En förutsättning för att försäkringen ska gälla är att säkerhetsföreskrifterna kring förvaring uppfylls.

Försäkringen gäller inte för:

- mobiltelefoner, datorer och surfplattor
- navigationsutrustning som inte är fast monterad
- personligt lösöre och egendom som transporteras med det försäkrade fordonet
- andra verktyg än de som ingår i fordonets standardutrustning
- programvara, lagringsmedia eller information lagrad på dessa enheter
- reservdelar och dubblettexemplar av delar
- utrustning som strider mot eller har installerats i strid med lag, förordning, myndighetsbestämmelser eller säkerhetsföreskrifter
- special- eller annan dekorationslackering, tejpning eller foliering som inte motsvarar sedvanligt seriemässigt utförande
- reklamtext (kostnad för din egen varumärkes- eller mönsterskyddade firmasymbol ersätts dock).
- arbetsredskap avsedda för jordbruk, till exempel redskap för jordbearbetning, sådd, skörd och besprutning.

I tabellen nedan anges några exempel på utrustning som ingår respektive inte ingår för olika fordonstyper.

Fordonstyp	Exempel på utrustning som ingår	Exempel på utrustning som inte ingår
Bilar	<ul style="list-style-type: none"> • takbox • bilbarnstol • takräcken • dragkrok 	<ul style="list-style-type: none"> • Reserv- eller dublettdelar • Personligt lösöre som förvaras eller transporteras med bilen
Campingfordon*	<ul style="list-style-type: none"> • Förtält 	<ul style="list-style-type: none"> • Reserv- eller dublettdelar • Personligt lösöre som förvaras eller transporteras med bilen
MC och mopedfordon	<ul style="list-style-type: none"> • Packboxar 	<ul style="list-style-type: none"> • Reserv- eller dublettdelar • Personligt lösöre som förvaras eller transporteras med fordonet
Traktorer och motorarbetsredskap*	<ul style="list-style-type: none"> • Frontlastare • Breddningshjul • Redskapsbärare • Rotatorer • Fasta och bärbara styr- och kontrollsystem som tillhör fordonet 	<ul style="list-style-type: none"> • Reserv- eller dublettdelar • Schaktblad • Besprutningsmaskiner • Skogskran • Plogar eller andra redskap för jordbearbetning, sådd, skörd eller besprutning • Drivmedel
Fyrhjulingar och traktorregistrerade fyrhjulingar*	<ul style="list-style-type: none"> • Packboxar och väskor • Vinschar • Snöblad • Vagnar 	<ul style="list-style-type: none"> • Reserv- eller dublettdelar • Personligt lösöre som förvaras eller transporteras med bilen
Lastbilar och bussar*	<ul style="list-style-type: none"> • Påbyggnadsutrustning, till exempel växelflak, skåp, blandare och annan utrustning som hör till fordonet. 	<ul style="list-style-type: none"> • Reserv- eller dublettdelar • Egendom som transporteras med fordonet • Drivmedel • Lastremmar, presenningar och annan surrningsutrustning

*Då försäkringsbeloppet anges ska beloppet även omfatta tilläggsutrustningens värde, till exempel värdet för frontlastare, snöblad eller påbyggnadsutrustning.

Bilöms för person-, paket- och campingbilar

För person-, paket- och campingbilar kan den frivilliga fordonsförsäkringen tecknas med olika omfattning enligt nedan:

- Optimal Bilöms lämpar sig bäst för bilar som är nyare än 10 år eller har ett värde som överstiger 10 000 euro.
- Begränsad Bilöms erbjuder ett bra skydd för äldre bilar med ett lägre värde men som används dagligen.
- Mest begränsad Bilöms lämpar sig för fordon med ett lägre värde som används sporadiskt eller inte alls.

Om bilen används dagligen rekommenderar vi att en avbrottsförsäkring tecknas. Avbrottsförsäkringen ersätter en på förhand bestämd summa för varje dag fordonet inte kan användas på grund av en skada som ersätts från något av de övriga skydden i Bilömsförsäkringen. Ersättningen kan till exempel användas till att hyra ett fordon under reparationstiden.

Om fordonet inte är äldre än åtta år och inte körts mer än 100 000 km är det en extra trygghet att teckna en maskinskadeförsäkring på fordonet. Maskinskadeförsäkringen ersätter bland annat bilens motor, växellåda och styrenheter. Försäkringen ersätter inte skador som uppstår på bilens batterier.

Skydd	Optimal Bilöms	Begränsad Bilöms	Mest Begränsad
Vagnskada	✓	—	—
Brand	✓	✓	✓
Stöld och skadegörelse	✓	✓	Valbart
Rättsskydd	✓	✓	Valbart
Djur	✓	✓	—
Bilräddning	✓	✓	—
Glas	✓	Valbart	—
Ansvarsskydd utomlands	✓	—	—
Parkeringskydd	✓	—	—
Avbrott	Valbart*	Valbart*	—
Bedrägeri	Valbart	Valbart	—
Finansieringsskydd	Valbart	—	—
Maskinskada	Valbart*	—	—

*endast för person- och paketbilar

Bilöms för museifordon, lastbilar och bussar

För museifordon, lastbilar och bussar kan den frivilliga försäkringen tecknas med olika omfattning. Glasförsäkring ingår inte i grundskyddet, men kan läggas till i försäkringsskyddet mot en tilläggspremie.

För lastbilar och bussar är det möjligt att teckna avbrottsförsäkring. Avbrottsförsäkringen ersätter en på förhand bestämd summa för varje dag fordonet inte kan användas på grund av en skada som ersätts från något av de övriga skydden i Bilömsförsäkringen. Ersättningen kan till exempel användas till att hyra ett fordon under reparationstiden.

För lastbilar och bussar finns det utökade säkerhetsföreskrifter för brandsläckare men även andra släckningsanordningar, mer om detta finns att läsa i försäkringsvillkoren.

Skydd	Omfattande Bilöms	Begränsad Bilöms	Mest Begränsad
Vagnskada	✓	—	—
Brand	✓	✓	✓
Stöld och skadegörelse	✓	✓	Valbart
Rättsskydd	✓	✓	Valbart
Djur	✓	✓	—
Bilräddning	✓	✓	—
Glas	Valbart	Valbart	—
Ansvarsskydd utomlands	✓	—	—
Avbrott	Valbart*	Valbart*	—

Skydd	Omfattande Bilöms	Begränsad Bilöms	Mest Begränsad
Bedrägeri	Valbart	Valbart	—
Finansieringsskydd	Valbart	—	—

*endast för lastbilar och bussar

Bilöms för motorcyklar, mopeder och mopedbilar

För motorcyklar, mopeder och mopedbilar kan försäkringen tecknas med olika omfattning. För mopedbilar är det möjligt att mot en tilläggspremie utöka försäkringsskyddet med glasförsäkring.

Skydd	Omfattande Bilöms	Begränsad Bilöms	Mest Begränsad
Vagnskada	✓	—	—
Brand	✓	✓	✓
Stöld och skadegörelse	✓	✓	Valbart
Rättsskydd	✓	✓	Valbart
Djur	✓	✓	—
Bilräddning	✓	✓	—
Glas	Valbart*	Valbart*	—
Ansvarsskydd utomlands	✓	—	—
Finansieringsskydd	Valbart	—	—

*endast för mopedbilar

Lätta elfordon, fyrhjulingar, motocrossar och andra terrängfordon

För lätta elfordon, fyrhjulingar, motocrossar och andra terrängfordon kan den frivilliga försäkringen tecknas med olika omfattning. Det mest omfattande försäkringsskyddet går inte att teckna på oregistrerade motocrossar, trail- eller enduomotorcyklar.

Skydd	Omfattande Bilöms	Begränsad Bilöms	Mest Begränsad
Vagnskada	✓	—	—
Brand	✓	✓	✓
Stöld och skadegörelse	✓	✓	Valbart
Rättsskydd	✓	✓	Valbart
Djur	✓	✓	—
Ansvarsskydd utomlands	✓	—	—
Bedrägeri	Valbart	Valbart	—
Finansieringsskydd	Valbart	—	—

**går inte att teckna på oregistrerade motocrossar, trail- eller enduomotorcyklar

Släpvagnar, båttrailers, husvagnar och andra släpfordon

Skydd	Omfattande Bilöms	Begränsad Bilöms	Mest Begränsad
-------	-------------------	------------------	----------------

Vagnskada	✓	—	—
Brand	✓	✓	✓
Stöld och skadegörelse	✓	✓	Valbart
Rättsskydd	✓	✓	Valbart
Djur	✓	✓	—
Ansvarsskydd utomlands	✓	—	—
Bedrägeri	Valbart	Valbart	—
Finansieringsskydd	Valbart	—	—

Traktorer, motorarbetsredskap, gräv- och skogsmaskiner

För traktorer, motorarbetsredskap, gräv – och skogsmaskiner finns det högre krav gällande släckningsanordningar, beroende på hur och i vilken miljö fordonen används kan det krävas automatiskt system för släckning. Mer om dessa krav finns att läsa i försäkringsvillkoret.

Den Omfattande samt Begränsade Bilömsförsäkringen kan mot en tilläggspremie kompletteras med skydden glas- samt avbrottsförsäkring. Avbrottsförsäkringen ersätter en på förhand bestämd summa för varje dag fordonet inte kan användas på grund av en skada som ersätts från något av de övriga skydden i Bilömsförsäkringen. Ersättningen kan till exempel användas till att hyra ett fordon under reparationstiden.

Skydd	Omfattande Bilöms	Begränsad Bilöms	Mest Begränsad
Vagnskada	✓	—	—
Brand	✓	✓	✓
Stöld och skadegörelse	✓	✓	Valbart
Djur	Valbart	Valbart	—
Rättsskydd	✓	✓	Valbart
Avbrott	Valbart	Valbart	—
Glas	Valbart	Valbart	—
Bedrägeri	Valbart	Valbart	—
Finansieringsskydd	Valbart	—	—

Vad ersätter de olika försäkringsskydden i den frivilliga Bilömsförsäkringen

Skyddet i ditt fordons försäkring framgår i ditt försäkringsbrev. I försäkringsbrevet framgår även vilken självrisk som gäller för de olika delarna av försäkringen. Självrisk är den kostnad som du själv måste stå för då du använder din försäkring.

Skydd	Exempel, ersätter	Exempel, ersätter inte
<p>Brandförsäkring</p> <p>Ersätter brandskador på det försäkrade fordonet, försäkringen ersätter inte brandskador som orsakas annan egendom till exempel andra fordon eller byggnader.</p>	<p>Din bil står parkerad i ett parkeringsgarage, bilen börjar brinna och orsakar även skador på bilar i närheten.</p> <p>Din brandförsäkring ersätter skadorna på ditt eget fordon.</p>	<p>Styrenheten för ABS-bromsarna drabbas av en intern kortslutning. Enheten ersätts inte från din brandförsäkring.</p>
<p>Stöld och skadegörelse</p> <p>Stöldförsäkringen ersätter skador som uppstår i samband med stöld, eller försök till stöld, av fordonet samt inbrott i och försök till inbrott i fordonet.</p> <p>Förutom skador på fordonet ersätts även stöld av fordonets utrustning, till exempel bilens verktyg eller stereo. Annat lösöre, till exempel kläder eller verktyg, som förvaras i fordonet ersätts från hemförsäkring eller annan lösöreförsäkring. Stöldbegärlig egendom ska inte lämnas utan uppsikt i bilen.</p> <p>För att försäkringen ska ersätta skadan måste fordonet vara låst eller förvaras i låst utrymme, nycklar får heller inte förvaras i närheten av bilen. Nycklar ska inte märkas med bilens registernummer eller liknande uppgifter.</p> <p>Skadegörelseförsäkringen ersätter skador som uppsåtligen åsamkas ett fordon, till exempel genom att någon sparkar på eller repar fordonet. Skador som åsamkas fordonet av ett annat fordon ersätts inte från försäkringen.</p>	<p>På morgonen när du ska åka på jobb märker du att bilens ruta är krossad. Ur bilen har någon stulit bilens radio samt en påse med träningskläder. Bilens försäkring ersätter den skadade rutan samt installation av en ny radio, träningskläderna ersätts från din hemförsäkring.</p>	<p>En kall vinterdag lämnar du bilen i gång då du ska springa in till butiken och handla. När du kommer ut är bilen stulen.</p> <p>Ingen ersättning betalas från försäkringen då du lämnat bilen olåst utan att ha uppsikt över den.</p>
<p>Rättsskydd</p> <p>Försäkringen kan ersätta kostnader för anlitande av juridiskt ombud i ärenden som gäller det försäkrade fordonet. Till exempel vid en trafikolycka, vid köp eller försäljning av det försäkrade fordonet.</p>	<p>Vid tvist som uppstår till följd av en trafikolycka har man i vissa fall möjlighet att få kostnaderna för det juridiska ombudet ersatta från försäkringen.</p>	<p>Gäller inte vid tvister som till exempel hänför sig till konkurs, utsökning, exekution eller verkställande av utsökning.</p> <p>Kostnader för ett juridiskt ombud som du anlitar i samband med ett brottsmål, där du åtalas för avsiktliga eller grovt vårdslösa gärningar, rattfylleri, olovlig körning eller hastighetsöverträdelser ersätts inte från försäkringen.</p>

Skydd	Exempel, ersätter	Exempel, ersätter inte
<p>Djur</p> <p>Försäkringen gäller för skador som direkt orsakas vid sammanstötning med djur. Försäkringen ersätter inte skador som inträffar vid väjning för djur.</p>	<p>Du kör på ett rådjur som kommer upp på vägen. Skador som orsakades av sammanstötningen ersätts från försäkringen.</p>	<p>Du väjer för en hare som kommer upp på vägen, tappar kontrollen över bilen och kör av vägen. Skadorna som uppstår på bilen ersätts inte från djurförsäkringen. Skadorna kan ersättas från vagnskadeförsäkringen om sådan försäkring finns på fordonet.</p>
<p>Bilräddning</p> <p>Försäkringen ersätter kostnader i samband med bärgning vid avbruten resa.</p>	<p>Om bilen under färd inte går att köra på grund av tekniska problem eller avåkning, ersätter försäkringen bärgning till verkstad eller annan angiven plats.</p>	<p>Bilen stannar på grund av att du får slut på bensin, bärgning ersätts inte från försäkringen.</p>
<p>Glas</p> <p>Försäkringen ersätter skador på bilens fram-, bak- och sidorutor. Vid byte av ruta betalar du den självrisk som framgår på försäkringsbrevet.</p> <p>Reparationer av stenskott är utan självrisk.</p>	<p>Du möter en bil som slungar upp en sten i din vindruta. Byte av ruta ersätts från försäkringen.</p>	<p>Rutan på din bil blir underkänd i besiktningen då de anser att sikten är nedsatt på grund av slitage och repor. Försäkringen ersätter inte bytet av rutan.</p>
<p>Vagnskada</p> <p>Försäkringen ersätter skador som uppstår på bilen vid till exempel kollision, dikeskörning eller vältnings.</p>	<p>Du har bilen parkerad på gården då det börjar blåsa storm, ett träd faller över bilen och orsakar karoskskador. Reparationskostnaderna ersätts från försäkringen.</p>	<p>Vid en inbromsning välter flera färgburkar du har i bilen. Den nedfärgade inredningen ersätts inte från försäkringen.</p>
<p>Ansvarsskydd utomland</p> <p>Försäkringen täcker kostnader om du blir ersättningsskyldig för skador som uppstått vid användningen av fordonet utomlands.</p>	<p>Du döms att betala 100 000 € för en personskada för att du kört på en person i ett land som omfattas i ansvarsskyddet i försäkringen. Trafikförsäkringslagen i landet ersätter maximalt 50 000 €. I ett sådant fall ersätter din egen trafikförsäkring 50 000 € och momentet Ansvarsskydd utomlands ersätter 50 000 €.</p>	<p>Skadelidande får ersättning från trafik-, olycksfalls- eller annan motsvarande finsk eller utländsk försäkring.</p>
<p>Parkeringskydd</p> <p>Om din parkerade bil blir påkörd, och den skyldiga förblir okänd, ersätter försäkringen skadorna på ditt fordon. Det är ingen bonusförlust på parkeringsskada. Du måste kunna redogöra för tid och plats för skadehändelsen.</p>	<p>Då du kommer tillbaka till din parkerade bil upptäcker du att någon backat i den, ingen har gett sig till känna. Skadorna på din bil ersätts från försäkringen.</p>	<p>Du hittar skador på din bil, du vet inte när och hur skadorna uppstått. Skadorna ersätts inte från parkeringskyddet.</p>

Skydd	Exempel, ersätter	Exempel, ersätter inte
Avbrott Från försäkringen utbetalas dagsersättningen enligt valt belopp för förlorade användningsdagar då bilen repareras till följd av en annan skada som ersätts av försäkringen.	Du kör på ett rådjur. Skadorna som sammanstötningen orsakade ersätts från djurförsäkringen. När bilen repareras är den på verkstad i tre dagar, från avbrottsförsäkringen utbetalas 100 euro för varje dag du inte kan använda din bil.	En styrenhet på bilen slutar fungera och bilen går inte att använda. Bilen lämnas in för felsökning och reparation. Under tre dagar kan du inte använda din bil. Eftersom den skadade enheten inte ersätts från försäkringen utbetalas inte heller någon avbrottsersättning under dina förlorade användningsdagar.
Finansieringsskydd Finansieringsskyddet tecknas om det köpta fordonet finansieras genom ett kreditinstitut.	Din olåsta bil blir stulen och totalskadad i en olycka. Försäkringsbolaget ersätter inte den totalskadade bilen på grund av att säkerhetsföreskrifterna inte uppfyllts då bilen var oläst. Finansieringsskyddet betalar ägaren (finansbolaget) det kvarstående saldot, ersättningen är begränsad till bilens gängse värde.	Då skadan regleras på en skadad bil visar det sig att värdeminskningen har varit större än amorteringstakten, därtill har bilens innehavare lämnat flera rater obetalda. Försäkringen ersätter som högst bilens marknadsvärde, förfallna amorteringsrater ersätts inte från försäkringen.
Maskinskada Skyddet ersätter skador som uppstår på bilens drivlina eller styrenheter. För att försäkringen ska kunna tecknas och gälla får bilen inte vara äldre än åtta (8) år eller gått längre än 100 000 km. En förutsättning är att bilen har varit på service enligt tillverkarens riktlinjer.	Bilens interna styrenhet som styr laddningen av högspänningsbatteriet slutar fungera, en ny enhet samt byte av den ersätts från försäkringen.	Bilens högspänningsbatteri tappar sin effekt, det visar sig att flera celler är kortslutna. Tillverkaren rekommenderar byte av batteriet. Byte av batteri ersätts inte från Maskinskadeförsäkringen.

Vilka skador ersätter inte den frivilliga Bilömsförsäkringen

Den frivilliga fordonsförsäkringen ersätter inte alla typer av skador utan det finns såväl momentspecifika som allmänna undantag. I tabellen ovan har några av de momentspecifika undantagen beskrivits och i uppställningen nedan anges de allmänna undantagen.

I försäkringsvillkoren finns samtliga undantag angivna, liksom de säkerhetsföreskrifter som ska uppfyllas för att ersättning ska utbetalas.

Ersättning betalas inte för skada:

- som inträffar under tävling eller träning inför tävling, hastighetskörning eller körning på vägsträcka avstängd för allmän trafik,
- som den försäkrade, eller annan som med dennes tillstånd framför fordonet, orsakar
  - genom ovarsam eller vårdslös körning eller genom medvetet risktagande eller
  - under påverkan av alkohol, narkotika eller andra berusningsmedel,
- till följd av vatten, till exempel för att fordonet sjunker genom isen eller körs på väg täckt av vatten,
- orsakad av konstruktions-, tillverknings- eller materialfel,
- orsakad av att fordonet används i strid med lagar, förordningar, myndighetsbestämmelser,
- orsakad av att fordonet används i strid med typgodkännande/klassning, instruktioner, tillstånd eller begränsningar,

- som består i eller är en följd av förslitning, ålder, röta, väta, köld, sönderfrysning, korrosion, mögel, skadedjur eller ohyra,
- som består i eller är en följd av bristande underhåll, vanvård eller annan tidigare defekt,
- som leverantör eller annan är ansvarig för, på grund av lag, garanti eller liknande åtagande,
- som enbart består i nedsmutsning, missfärgning eller repor i fordonets ytskikt,
- vars uppkomst eller omfattning direkt eller indirekt orsakats av krig, krigsliknande händelse, upplopp, terrorhandling, arbetsmarknadskonflikt, atomkärnprocess eller radioaktiv strålning.

Hur en skada ersätts från den frivilliga Bilömsförsäkringen

Då en skada ersätts från den frivilliga Bilömsförsäkringen kan ersättningen betalas ut på olika sätt.

En skada kan ersättas genom att:

- ersätta skäligena reparationskostnader
- ersätta ett avtalat penningbelopp motsvarande reparation på egen bekostnad
- anskaffa likvärdig egendom
- ersätta egendomens gängse värde om den med hänsyn till detta värde inte är lönsam att reparera eller inte kommit till rätta efter stöld
- lösa in fordonet till gängse värde eller nyvärde. Gränserna för när ett fordon löses in till gängse värde eller nyvärde kan variera mellan olika fordonstyper.

Ömsen avgör på vilket sätt skadan ersätts.

Då en skada ersätts från försäkringen dras i de flesta fallen en självrisk, undantag från detta är till exempel reparation av stenskott i vindrutan. I försäkringsbrevet framgår vad självrisken är för varje skydd i försäkringen. På vagnskadeförsäkringen för mopedbilar tillämpas förutom en ordinarie fast självrisk även en procentuell självrisk. Vid vagnskador på mopedbilar dras från reparationskostnaderna först en fast självrisk, 450 euro. På det kvarvarande ersättningsbeloppet görs sedan ett avdrag på 25% innan den slutgiltiga ersättningen betalas ut

Exempel på skadeersättning

Adam har sin bil försäkrad med en Optimal Bilömsförsäkring. Vid en avåkning skadas bilen. Reparationskostnaderna beräknas bli 10 000 euro. Bilens värde uppskattas att ha varit 13 000 euro innan skadan inträffade. Eftersom skadekostnaderna överstiger 2/3 av bilens värde väljer försäkringsbolaget att lösa in bilen till det gängse värdet.

Adam har i sin Optimala Bilömsförsäkring tecknat avbrottsförsäkring med en ersättning om 50 euro per dag. Vid inlösen ersätter avbrottsförsäkringen alltid 14 dagars avbrott.

Adams skada ersätts då enligt följande.

Bilens gängse värde: 13 000 euro Avbrottsförsäkring: 700 euro Självrisk: -150 euro
Ersättning totalt: 13 550 euro

Gängse värde och försäkringsbelopp

Med gängse värde menas egendomens marknadsvärde omedelbart innan skadan. Vid fastställande av det gängse värdet beaktas bland annat fordonmodell, årsmodell, ibruktagningsår, skick, körsträcka, utrustningsnivå, användningssätt och om föreskrivna serviceintervall åtföljts.

För vissa fordonstyper till exempel husbilar, traktorer och lastbilar anges ett försäkringsbelopp för fordonet i försäkringen. Försäkringsbeloppet påverkar premienivån, eftersom de flesta fordon sjunker i värde då de blir äldre är det därför viktigt att du kommer ihåg att justera försäkringsbeloppet. För att justera försäkringsbeloppet kontaktar du Ömsen. Ett angivet försäkringsbelopp är inte ett bevis för fordonets gängse värde. Vid utbetalning i samband med en skada begränsas ersättningen till det lägsta av försäkringsbeloppet och det gängse värdet.

Då du meddelar försäkringsbeloppet till Ömsen är det viktigt att beloppet, utöver fordonets värde, även innefattar värdet på eventuell tilläggsutrustning.

Bilömsen giltighet utomlands

Om inte annat anges gäller försäkringen i och vid transport mellan, alla europeiska länder samt de länder utanför Europa som är anslutna till det s.k. gröna kortsystemet. Från och med 1.6.2023 gäller inte försäkringen i Ryssland och Vitryssland.

För fordon och motorarbetsredskap som används inom jord- och skogsbruk samt entreprenad- och anläggningsarbeten såsom traktorer, grävmaskin, skotare med flera gäller försäkringen i Norden, och vid transport mellan de nordiska länderna. Om fordonet är uthyrt eller utlånat gäller dock försäkringen endast på Åland, i Finland och i Sverige.

Bilräddningsskyddet i Begränsad Bilöms gäller endast i Finland, Norge, Sverige och Danmark samt under transport mellan dessa länder.

Vid stöldskador som inträffar i Ryssland, Estland, Lettland, Litauen, Polen, Moldavien eller Rumänien tillämpas förhöjda självrisker enligt följande:

Fordonskategori	% självrisk av skadebelopp	Maximal självrisk
Person-, paket- och campingbilar	25 %	5 000 euro
Motorcyklar	25 %	5 000 euro
Lastbilar och bussar	25 %	20 000 euro

Försäkringspremier

Försäkringspremien fastställs genom statistik, statistiken baserar sig på olika faktorer. De premiepåverkande faktorerna kan variera mellan försäkringstyper och även mellan fordonstyper. Exempel på premiepåverkande faktorer är:

- fordonets ålder och vikt
- fordonets motoreffekt
- fordonets värde
- försäkringens omfattning och valda självrisker

Premien kan även påverkas av vem försäkringstagaren är. Exempel på premiepåverkande faktorer är:

- försäkringstagarens ålder, de åldersgrupper som är mer benägna att orsaka skador får en högre premie.
- om försäkringstagaren är en privatperson eller ett företag.
- försäkringstagarens bostadsort.

I de flesta fall är det försäkringens bonus som påverkar premien mest, läs mer om bonus under rubriken Försäkringens bonus.

Premien kan även påverkas av andra rabatter, till exempel rabatt för att betalningen görs en gång i året, eller att försäkringen är ansluten till e-faktura.

Säsongspremie

Säsongspremie tillämpas på fordon som till största delen används en viss tid av året. Merparten premie faktureras under den tid av året då fordonet vanligen används, fordonet kan trots detta användas under hela året.

Säsongspremie tillämpas på följande fordonstyper

- motorcykel
- moped och mopedbil
- snöskoter
- lätta el-fordon
- campingbil

Premien för varje fordonstyp fördelas enligt tabellen nedan.

Månad	Moped	Mopedbil	Snöskoter	MC	Lätt elfordon	Campingbil
Januari	4 %	4 %	27 %	0 %	2 %	2 %
Februari	4 %	4 %	35 %	0 %	4 %	3 %
Mars	7 %	7 %	15 %	2 %	6 %	3 %
April	8 %	8 %	0 %	11 %	10 %	5 %
Maj	11 %	11 %	0 %	15 %	13 %	13 %
Juni	11 %	11 %	0 %	15 %	14 %	15 %
Juli	12 %	12 %	0 %	20 %	14 %	15 %
Augusti	12 %	12 %	0 %	14 %	13 %	16 %
September	10 %	10 %	0 %	14 %	13 %	14 %
Oktober	9 %	9 %	0 %	6 %	5 %	8 %
November	7 %	7 %	0 %	3 %	4 %	4 %
December	5 %	5 %	23 %	0 %	2 %	2 %

Försäkringens bonus

Bonusen är ett belöningsystem som belönar dig som kör utan att orsaka några skador, bonusen ökar för varje skadefritt år. Bonusen tillämpas för både trafik- och Bilömsförsäkringar. Inte alla fordons- och försäkringstyper omfattas av belöningsystemet. I Bilömsförsäkringar är det endast vagnskador som påverkar försäkringens eventuella bonus.

Maximal bonus på en trafikförsäkring eller en Optimal Bilöms är 70 %, för den Omfattande Bilömsförsäkringen är maximal bonus 60 %.

Trafikförsäkringens bonus - kundbonus

Bonussystemet som beskrivs här tillämpas för privatpersoner och kunder som kan likställas med privatpersoner, till exempel enskilda näringsidkare. Bonussystemet tillämpas inte för alla fordonstyper, undantag är mopeder, mopedbilar, traktorer, motorarbetsredskap, museifordon, släpvagnar och icke registreringspliktiga fordon.

Bonusen fastställs på kundnivå enligt försäkrings- och skadehistorik och som en helhet per fordonskategori, de olika fordonskategorierna är:

- Person- och paketbilar samt fordon som räknas till denna kategori, till exempel husbilar
- Lastbilar och bussar
- Motorcyklar

Sedan 01.01.2017 är bonusen inte längre fordonsspecifik, vilket gör att bonusen inte överförs mellan olika fordon, bonusen kan heller inte längre överlätas mellan olika personer. Vid nyteckning är det kundbonusen som avgör hur hög bonusen blir på en nytecknad trafikförsäkring.

Bonus på en ny trafikförsäkring

Då en ny trafikförsäkring tecknas är det kundbonusen som fastställer hur hög bonusen blir på den nytecknade försäkringen. Om du sedan tidigare inte har någon försäkrings- och skadehistorik är startbonusen för en helt ny trafikförsäkring 20 %, detta förutsätter att du ger Ömsen rätt att kontrollera din skade- och försäkringshistorik. Om du inte tillåter detta startar den nya trafikförsäkringen med 0% bonus.

Om du tecknar trafikförsäkring för en ny fordonskategori där ingen historik sedan tidigare finns får du startbonus enligt din kundbonus i en annan fordonskategori, den maximala startbonusen mellan olika fordonskategorier är 50 %.

Exempel, startbonus från annan fordonskategori

Ida har köpt sin första motorcykel. Hon har inte haft någon motorcykel försäkrad i sitt namn tidigare. När hon nu skall försäkra sin motorcykel får hon 50 % bonus på sin nya trafikförsäkring. Startbonusen får hon för att hon har 70 % kundbonus för person- och paketbilar.

Bonus på befintliga försäkringar

Bonusen ökar en bonusklass (5 %-enheter) för varje skadefritt år. För att bonusen ska öka måste bilar vara i användning minst 180 dagar under året, för motorcyklar 120 dagar under året. Vid en trafikskada där skadeersättning utbetalas sjunker bonusen med fyra bonusklasser, 20% om inte trafikförsäkringen har ett aktivt bonusskydd. Bonusskyddet går automatiskt i kraft för dig som har bonusklass 16 eller högre. Bonusskyddet innebär att den som vållar en trafikskada behåller sin fulla bonus, bonusskyddet aktiveras sedan efter tre år igen. Om du vållar en skada innan bonusskyddet hunnit återaktiverats sjunker bonusen till 50 %.

Om du har fler fordon försäkrade påverkas bonusen endast på det vållande fordonets försäkring, de övriga fordonens bonus påverkas inte. Vid nyteckning av försäkringar kan däremot tidigare skador påverka bonusnivån för den nya försäkringen baserat på din kundbonus.

Avställning

Om du inte ska använda ditt fordon kan du anmäla detta till fordonsregistret. Om du anmäler ett fordon som avställt meddelar fordonsmyndigheten det till oss. Vi ställer då av dina försäkringar. För trafikförsäkringen debiteras ingen premie under avställningstiden. Om det på fordonet finns en gällande Bilömsförsäkring betalar du under avställningstiden en reducerad premie.

På följande fordon görs ingen tillgodoräkning på trafikförsäkringen under avställningstiden:

- Museifordon
- Exportregistrerade fordon
- Fordon med förflyttningstillstånd
- Traktorer, grävmaskiner, skogsmaskiner och motorarbetsredskap
- Fyrhjulingar
- Släpvagnar av typen O1 och O2

På ett avställt fordon kan du säga upp trafikförsäkringen, uppsägningen måste vara skriftlig. Om fordonet sedan ska ställas på igen måste en ny trafikförsäkring för fordonet tecknas.

När du avställer ett fordon där det tillämpas säsongsförsäkring så varierar premiereduceringen av vilken tid på året avställningen sker.

Om ett fordon som är avställt används i trafik så har Ömsen rätt att debitera en tilläggspremie som är upp till tre gånger den ordinarie premien. Premien debiteras från det datum avställningen anmäldes till dess att fordonet användes i trafik.

För vissa fordon till exempel person- och paketbilar utdöms även en straffavgift för fordonsskatten om fordonet används när det är anmält som avställt.

Rättigheter och skyldigheter

Meddela ändringar

Du ska utan dröjsmål meddela oss om:

- fordonets användningsändamål ändras, till exempel att fordonet går från privat bruk till tillståndspliktigt bruk,
- om det sker väsentliga förändringar i fordonets utrustning eller konstruktion, till exempel att motoreffekten höjs avsevärt genom installation av turbo eller kompressor, eller
- om du flyttar. Meddela oss din nya adress och gör eventuella justeringar i ditt försäkringsskydd.

Läsa och följa säkerhetsföreskrifter

I villkoren till den frivilliga fordonsförsäkringen finns det säkerhetsföreskrifter, såväl allmänna säkerhetsföreskrifter samt föreskrifter som gäller specifika fordonstyper eller försäkringar. Säkerhetsföreskrifterna är till för att minska risken för att en skada uppstår och för att minska skadans storlek om olyckan är framme.

Det är viktigt att du bekantar dig med säkerhetsföreskrifterna, efterföljs inte säkerhetsföreskrifterna har Ömsen rätt att sänka ersättningen och i allvarliga fall helt neka ersättning för en skada.

Annan viktig information

När försäkringen börjar gälla

Trafikförsäkringen börjar gälla från den tidpunkt som du och Ömsen kommit överens om. Om vi inte kommit överens om en tidpunkt träder försäkringen i kraft då du eller Ömsen har gett, eller sänt, ett godkännande svar på den andra avtalspartens anbud. En försäkring kan aldrig träda i kraft retroaktivt, det vill säga bakåt i tiden. I vissa fall kan beviljande av trafikförsäkring kräva att den första försäkringsperiodens premie betalas i förskott.

Den frivilliga fordonsförsäkringen börjar vanligtvis gälla samma dag som försäkringsavtalet ingås. Anmärkningar i kreditregister eller obetalda försäkringspremier kan leda till att försäkringen inte beviljas eller första periodens premie måste betalas i förskott. I dessa fall är inte försäkringen i kraft innan premien är betald och Ömsen har inget ansvar för skador som uppstått innan premien har betalats. Ömsen har också rätt att neka försäkringen på grund av kreditanmärkningar eller obetald premie.

Försäkringen kan ändras

Du kan vid behov göra ändringar i ditt försäkringsskydd i den frivilliga fordonsförsäkringen. Undantag från detta kan vara om fordonet ägs av ett finans- eller leasingbolag då de, som ägare till fordonet, kan kräva att det är fullt försäkrat. För att göra ändringar i din försäkring kan du kontakta oss så hjälper vi dig. Förändringar i ditt försäkringsskydd kräver ett skriftligt godkännande innan de träder i kraft, godkännanden kan även göras genom vår nättjänst Mina sidor.

Försäkringen upphör

Trafikförsäkringen är i kraft så länge som du äger det försäkrade fordonet och enligt lagen är förpliktad att försäkra fordonet. Försäkringen förblir även i kraft trots att premien inte betalas, obetald premie är utmättningsbar.

Som försäkringstagare kan du när som helst avsluta Bilömsförsäkringen genom en skriftlig uppsägning.

I vissa fall upphör försäkringarna utan någon åtgärd från dig

- du överlåter fordonet till en ny ägare som anmäler ägarbytet till fordonsregistret
- fordonet anmäls som slutligen avregistrerat till fordonsregistret.
- försäkring tecknas hos annat försäkringsbolag

Ömsen har i vissa fall rätt att säga upp din frivilliga Bilömsförsäkring. Vilka situationer som avses framgår av lag om försäkringsavtal. Några exempel på när Ömsen har rätt att säga upp försäkringen är:

- om du inte har betalat försäkringspremien,
- om du uppsåtligt eller genom grov oaktsamhet åsidosatt säkerhetsföreskrifterna.

Försäkringen ska betalas i tid

Premiefakturan skickas till dig i god tid före förfallodagen. Om du inte betalar fakturan senast på förfalldagen skickar vi en betalningspåminnelse. För varje påminnelse läggs en påminnelseavgift om fem euro på det fakturerade beloppet.

Om premien för Bilömsförsäkringen förblir obetald efter den andra påminnelsen, säger vi upp försäkringen efter två veckor.

Trafikförsäkringen upphör inte även om premien inte betalas. Trafikförsäkringspremien, inklusive dröjsmålsränta, är dock direkt utsökningsbar. Om premien trots utsökning förblir obetald, har Ömsen rätt att ändra antalet betalningsrater så att premien ska betalas i en rat, från och med ingången av nästa försäkringsperiod.

Ansökan om och betalning av ersättning

Ersättning för skada ska sökas hos Ömsen inom ett år från att du har fått veta om skadefall som inträffat och dess påföljder.

Ersättningsanspråk ska i varje fall framställas inom tio år efter att skadan inträffat eller efter dess påföljder. Om anspråket inte framställs inom tidsfristen ovan förlorar du din rätt till ersättning.

Om du svikligen ger oriktiga eller bristfälliga uppgifter, kan du förlora din rätt till ersättning eller så kan ersättningen som utbetalas minskas.

Ömsen ger ersättningsbeslutet inom en månad efter att nödvändiga handlingar och uppgifter har lämnats in. Om utbetalningen av ersättningen fördröjs, betalar vi dröjsmålsränta enligt räntelagen.

Omprövning

Om du är missnöjd med ett försäkrings- eller ersättningsbeslut kan du vända dig till Ömsens klagomålsansvarig. Läs mer om ansökan om ändring på adressen [omsen.ax/juridisk-information/kundnojdhet](https://www.omsen.ax/juridisk-information/kundnojdhet).

Om du fortsättningsvis är missnöjd med beslutet kan du ansöka om utomstående rådgivning från Försäkrings- och finansrådgivningen (FINE). FINE ger beslutsrekommendationer i försäkringsärenden och ärenden gällande ersättningsbeslut. Du kontaktar FINE lättast genom att fylla i en elektronisk kontaktblankett på deras hemsida www.fine.fi.

I ersättningsärenden som gäller trafikskador kan du vända dig till Trafikskadenämnden (liikennevahinkolautakunta.fi).

Du kan också få ditt ärende prövat i domstol genom att väcka talan vid tingsrätten.

Hantering av personuppgifter

Ömsen behandlar våra kunders personuppgifter i enlighet med dataskyddslagstiftningen och ser i sin verksamhet till att integritetsskyddet och försäkringsbolagssekretessen iakttas.

Personuppgifter behandlas bland annat för att erbjuda kunder produkter och tjänster samt för att sköta kundrelationer. Personuppgifterna kan även användas för kundmarknadsföring samt rapportering till berörda myndigheter.

Vi samlar in uppgifter främst från våra kunder direkt eller från parter som kunderna har befullmäktigat. Uppgifter kan även inhämtas från myndigheter, vårdinrättningar eller samarbetsparter.

Uppgifter lämnas till utomstående enbart med kundens uttryckliga samtycke eller när utlämnandet stöder sig på lag.

Kundens identifieringsuppgifter och övriga personuppgifter kan användas för att utreda, avslöja och förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism. Dessutom kan uppgifter överlåtas till myndigheter för undersökning av penningtvätt och finansiering av terrorism samt för undersökning av sådana brott genom vilka de tillgångar eller den vinning av brott som är föremål för penningtvätt eller finansiering av terrorism har erhållits.

En närmare beskrivning av hur personuppgifter behandlas inom Ömsen finns i bolagets personuppgiftspolicy.

Läs mer om behandling av personuppgifter på <https://www.omsen.ax/juridisk-information/dataskyddsbeskrivning>

Kreditupplysningar

Ömsen har enligt dataskyddslagen rätt att använda kreditupplysningar då vi bedömer om försäkringar ska beviljas. En anteckning om betalningsstörningar i kreditupplysningsregistret är inte ett hinder för att försäkring ska kunna beviljas, men kan leda till att Ömsen kräver förskottsbetalning för försäkringen. Anteckningar om betalningsstörningar i kreditupplysningsregistret kan leda till att försäkring inte beviljas, om det med stöd av anteckningarna objektivt kan bedömas att kunden i framtiden kommer att låta bli att betala premierna.

Försäljningsprovisioner och personliga rekommendationer

Ömsens personal i kundservice och försäljning och Ömsens ombud ger inga sådana personliga rekommendationer om de försäkringar de erbjuder som avses i lagstiftningen om försäkringsförmedling.

Till Ömsens ombud betalas en ersättning för försäljning av försäkringar. Provisionen grundar sig på försäkringens art samt antalet sålda försäkringar.

Digitala tjänster

På Ömsens digitala tjänster, Mina sidor, som du hittar på www.omsen.ax kan du se dina försäkringar. Du kan även anmäla skador genom tjänsten. Om du vill skriva meddelande till oss hänvisar vi i första hand till meddelandefunktionen på Mina sidor då den är säkrare än ett vanligt e-postmeddelande och vi med säkerhet vet att det är med dig vi kommunicerar.

Om du har ingått avtal om försäkringsbolagets digitala tjänster, kan du utträta ärenden via sådan tjänst i den omfattning som Ömsen vid varje tidpunkt erbjuder.

Om Ömsens digitala tjänster anlitas för skötsel av försäkrings- och ersättningsärenden, tillämpas på försäkringen, utöver försäkringsavtalets villkor, även de allmänna villkoren för digitala tjänster och de specifika villkoren för respektive digital tjänst.

Ömsen har rätt att sända samtliga uppgifter i anslutning till försäkringar och ersättningsärenden, till Ömsens nät- och mobiltjänster. Sådana uppgifter är bland annat försäkringsvillkor, försäkringsbrev, beslut, fakturor, meddelanden, anmälningar, svar, ändringar och uppsägningar.

Du har rätt att få ovan nämnda uppgifter per post inom en skälig tid efter att du meddelat Ömsen att du vill ha uppgifterna per post.

Försäkringsgivare Ålands Ömsesidiga Försäkringsbolag FO nummer: 0145082-0 Adress: Köpmansgatan 6, 22100 Mariehamn Telefon: 018-27600